

Святкування Різдва у Криворівні

Село Криворівня розташоване неподалік міста Верховина на Прикарпатті. Датою його заснування вважають 1654 рік. Свого часу село було одним із центрів опришківського руху.

На Святвечір родина відвідує могили предків, діти вчать ся шанувати пам'ять роду. Люди запалюють лампадки, а після молитви повертаються додому

У Святвечір треба покутати худобу, тобто найкраще її нагодувати: дати теплої води, вдосталь сіна і запашних яблук із грисом. Гуцули вірять, що у Святвечір худоба розмовляє з Богом і може поскаржитись на господаря.

Під вишитий рушник на стіл кладеться жмут отавки (сіна), а на рушнику — чорний хліб та білий калач. Серед наїдків — дванадцять пісних страв: кутя, квашена капуста чи морква, голубці, пампушки, юшка з грибами, риба, пироги (вареники), квасоля, варена картопля, солодка квасоля з чорносливом, узвар та борщ.

Сім'я ввечері вбирається у найкращі вишиванки, святкові безрукавки й хустки. Господар запалює свічку на столі й усі промовляють молитву. Та ніхто ще не сідає за стіл, бо є традиція: здмухувати зі спинок стільців душі покійних газдів, які колись тут жили, а на Святвечір завітали в гості. Здмухують, щоби ненароком не сісти на котрусь душу. Для покійних родичів в окрему тарілку накладають по ложці кожної страви, ставлять на підвіконня. Тоді сім'я сідає вечеряти. Саме у Святий вечір ходять по Криворівні діти-колядники, колядують: «Христос рождається, славімо його!». А господарі запрошують їх до хати, пригощають солодощами й дають гроші.

Ранок 25 грудня починається з походу до церкви. Із навколишніх сіл та пагорбів люди спускаються до центру Криворівні. У Криворівню на Різдво їдуть із усіх областей України. Святкування розпочинається зі служби у церкві Різдва Пресвятої Богородиці, якій налічується майже 400 років.

Дерев'яний храм колись перенесли з берега річки на горб, та кілька разів добудували. Тут знімали відомий усьому світові фільм «Тіні забутих предків».

На просторому подвір'ї церкви збираються сотні гостей і місцевих. Саме чоловіки, усі вбрані по-святковому: у рогатих шапках, вишитих сердаках (деяким жупанам 100 чи й більше років), з бартками (сокирками) й дзвіночком, прив'язаним до руки, створюватимуть святкове дійство. Звучать трембіти, роги, скрипки, а чоловічі голоси співають старовинні колядки.

Цілу годину лунає біля церкви спів та звуки музичних інструментів, далі чоловіки розходяться по гуртах, йдуть колядувати по селу й присілках: кожен гурт у свій присілок. Протягом трьох днів Криворівня звучить колядками, бо ж обов'язково колядується біля кожної хати, навіть якщо вона пуста. Колядники мають в усі домівки принести звістку про народження маленького Ісуса, така традиція існує вже сотні років. Колядників запрошують за стіл й частують святковою їжею, як-от: банош, бринза, кулеша, грибні страви, ковбаси, буженина, узвар та інші.

Криворівня — місце, де зберігаються живі традиції Різдва: від вечері до коляди, вірувань і спільного святкування.

